

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.166/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Farkas Katalin
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes:

Az alperes: Megyei Kormányhivatal

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat bírósági
felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Miskolci Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság

2.M.410/2014/34.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
2.M.410/2014/34. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes 2013. szeptember 16. napján megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapítása iránt nyújtott be igényt az alpereshez. Az első fokon eljáró hatóság a 2014. február 18. napján kelt ... számú határozatával a felperes részére rokkantsági ellátást állapított meg 2013. december 30. napjától 41.850 forint összegben, mivel az NRSZH elsőfokú bizottsága véleménye szerint a felperes 58%-os egészségi állapotú, így B2 minősítési csoportba tartozik.
- [2] A másodfokon eljáró Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal a 2014. június 13. napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta tekintettel arra, hogy az NRSZH másodfokú bizottsága szintén 58%-osnak értékelte a felperes egészségi

állapotát. A társadalombiztosítási szervek határozataikat a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (továbbiakban: Mmtv.) 2. § (1) - (2) bekezdése, 3. § (1) - (2) bekezdés b) pont ba) alpontja, 11. § (1) - (2) bekezdése, 15. § (1) bekezdése rendelkezéseire alapították.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes kereseti kérelmében a társadalombiztosítási szervek határozatainak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. A felperes vitatta az egészségi állapota mértékét, álláspontja szerint állapota súlyosabb, mint az első-, másodfokú hatóságok által megállapított százalékos mérték.
- [4] Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte jogszabálysértés hiányában.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M.410/2014/34. számú ítéletével a másodfokú társadalombiztosítási szerv határozatát hatályon kívül helyezte és a másodfokú társadalombiztosítási szervet új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság a lefolytatott orvosszakértői bizonyítás alapján megállapította, hogy felperes esetében az igénybejelentés és az elsőfokú NRSZH bizottsági vizsgálatok időpontjában a 42%-os összszerkezeti egészségkárosodás 58%-os egészségi állapot véleményezése helytálló volt, míg 2014. március 10. napjától kezdődően a felperes egészségi állapota és egészségkárosodása is 50%-os mértékűnek volt véleményezhető. A bíróság az igazságügyi orvosszakértők szakvéleményét aggálytalannak értékelve az alperes igazságügyi elmeszakértői vizsgálatra vonatkozó indítványát mellőzte a két egybehangzó igazságügyi orvosszakértői véleményre hivatkozással.
- [6] A bíróság az Mmtv. 3. § és a 7/2012. (II.14.) NEMFI rendelet (továbbiakban: NEFMIr.) 3. § (2) bekezdésére utalva megállapította, hogy az 50%-os mértékű egészségi állapot „másik kategóriába tartozik, ezért a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal másodfokú hatóságnak a megállapított 50%-os mértékű egészségi állapot mellett szükséges vizsgálnia az új eljárásban felperes rehabilitálhatóságát és döntenie kell arról, hogy 2014. március 10-től kezdődően a felperest milyen típusú és milyen mértékű ellátás illeti meg.” A bíróság rögzítette, hogy azért a másodfokú határozatot helyezte hatályon kívül, mert az igazságügyi orvosszakértői vélemények szerint az elsőfokú határozat meghozatala időpontjában a felperes egészségi állapota helytállóan került véleményezésre.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak „hatályon kívül helyezését és új határozat meghozatalát” kérve. Felülvizsgálati kérelmében alperes hivatkozott az első-, és a másodfokú határozatok tartalmára, az igazságügyi orvosszakértők szakvéleményében, illetőleg a bíróság ítéletében rögzített megállapításokra. Az alperes álláspontja szerint a bíróság nem helytállóan értékelte és mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és téves következtetéseket vont le azokból.
- [8] Az alperes érvelése szerint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 104. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú döntést hozó hatóság a sérelmezett döntést, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja, ennek során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. A másodfokú eljárás során a másodfokú hatóság vizsgálta az elsőfokú hatóság által lefolytatott bizonyítást, maga is bizonyítási eljárást folytatott le a Ket. 50. §-a rendelkezésére figyelemmel, így került sor a másodfokú komplex minősítésre. Az ellátást megállapító döntések esetén a folyósítás kezdő napjáról dönthetett csupán a másodfokú hatóság. A komplex minősítés alapján rokkantsági ellátást állapított meg alperes a felperes részére a rendszeres pénzellátás megszűnésének napjától.
- [9] Az alperes hivatkozott a Kúria 1/2015. (III.23.) KMK véleményében kifejtettekre, mely szerint az igénylő egészségromlása folytán bekövetkezett változások a társadalombiztosítási határozat jogszerűsége szempontjából nem vehetők figyelembe. Ezen túlmenően a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indított perben a bíróságnak a társadalombiztosítási határozat meghozatalakor fennálló tényeket kell tisztáznia, vagyis azt kell vizsgálnia, hogy a támadott határozat az irányadó anyagi és eljárásjogi jogszabályoknak megfelelt-e. Amennyiben a felperes egészségi állapotában utóbb állapotrosszabbodás következett be, a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján a bíróság ítélete indokolásában rögzíthető az állapotváltozás és ez lehetővé teszi, hogy a felperes az újabb adatok birtokában megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapítása iránti igényét a társadalombiztosítási szervek előtt ismételten előterjessze.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott az alábbiak szerint.
- [11] Az alperes felülvizsgálati kérelmében lényegében - tartalmában - a Pp. 206. §-a és 339/A. §-a megsértését állította.
- [12] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [13] A Kúria töretlen gyakorlata értelmében (BH 1995.193., BH 1999.44., BH 2012.199.) a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet

felülvizsgálata eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt, a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére sem, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróságok nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutottak-e. A Pp. 206. § (1) bekezdése megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem csak akkor lehet eredményes, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat - azok egybevetése során - nem a maguk összességében értékelte és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagyis lényeges logikai ellentmondást tartalmaz (Mfv.III.10.553/2013/7., Mfv.III.10.136/2015/8., Mfv.III.10.056/2014/6.). A jogerős ítélet ilyen fogyatékoságban nem szenved és az alperes is felülvizsgálati kérelmében csupán általánosságban jegyezte meg, hogy a bíróság nem helytállóan értékelte és mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és téves jogi következtetést vont le ezekből. Az alperes felülvizsgálati kérelmének ezen megállapítását azonban semmilyen konkrét adattal, ténnyel nem támasztotta alá.

- [14] A Pp. 339/A. §-a értelmében a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.
- [15] A Pp. 339/A. § helyes értelmezése szerint a közigazgatási határozatok jogszerűsége csak úgy ítéltető meg, ha a bíróság azt a meghozatala időpontjában hatályos jogszabályokkal veti össze, illetve az eljárás megindításakor az eljárás alapjául szolgáló tényálláshoz viszonyítottan ítéli meg. Az idő múlása, a jogszabályok módosulása és a körülmények változása általában nem tehet egy határozatot jogszerűvé vagy jogsértővé (Mfv.III.10.653/2013/3., Mfv.III.10.223/2014/5., Mfv.III.10.551/2014/4., Mfv.III.10.378/2014/4.). A társadalombiztosítási határozatok jogszerűségét abban az esetben érinti az egészségkárosodás vagy a rehabilitálhatóság eltérő értékelése, amennyiben a hatósági eljárásban készült orvosi vélemények, szakhatósági állásfoglalások adásának időpontjára visszamenőleges hatállyal teszi jogsértővé eltérő mértékű egészségkárosodás vagy eltérő rehabilitáció meghatározását. Ebből következően általában az orvosi bizottságok vizsgálatát követően kialakult vagy módosult egészségi állapot vagy rehabilitálhatóság nem befolyásolja a társadalombiztosítási határozatok jogszerűségét.
- [16] A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvélemények szerint a felperes egészségi állapota 2014. március 10. napjától a pszichiátriai osztályos kezelés kezdetétől véleményezhető 50%-os mértékűnek (össz-szervezeti egészségkárosodás szintén 50%-os mértékű). Az NRSZH másodfokú bizottság vizsgálata időpontjában is

ez a mértékű egészségkárosodás fennállt. A felperes össz-szervezeti egészségkárosodása a kérelme benyújtásakor és az elsőfokú bizottság vizsgálatkor 2014. március 9-ig 42%-ban határozható meg egyezően az elsőfokú bizottság véleményével. Az igazságügyi orvos szakértők rámutattak arra, hogy a másodfokú szakértői bizottság alulértékelt a felperes pszichiátriai megbetegedését és a felperes pszichés tüneteiben 2014. március 10-től jelentős rosszabbodás állt be. A megkezdett kórházi kezelés érdemi és tartós javulást nem eredményezett. Negativisztikus magatartása (orvoshoz nem megy, fájdalomcsillapítókra kívül gyógyszer nem szed) is pszichés betegségével magyarázható. Pszichiátriai károsodása a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet 1. számú melléklet 1.1. táblázatának 2. oszlopa szerint minősíthető 20-39 %-os mértékűnek és indokolt a középértékhez közelítő pszichiátriai egészségkárosodás (27%) megállapítása. A felperes 50%-os egészségi állapotát ... és ... igazságügyi orvosszakértők egyezően értékelték és véleményezték 2014. március 10. napjától fennállónak.

- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében tévesen hivatkozott a Kúria 1/2015. (III.23.) KMK véleményében (továbbiakban: KMK vélemény) foglaltakra, mivel a KMK vélemény a jogerős közigazgatási határozat után bekövetkezett állapotromlás esetére zárja ki a társadalombiztosítási szervek határozatainak hatályon kívül helyezhetőségét. Jelen perbeli esetben azonban a felperes állapotát leíró orvosi dokumentum még a másodfokú NRSZH komplex minősítési bizottság vizsgálatot megelőzően készült, így a másodfokú bizottságnak a felperes egészségi állapot véleményezésénél figyelembe kellett volna vennie. Ezen túlmenően a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértők arra is rámutattak: „nem arról van szó, hogy a felperes állapota 2014. március 10-től a kórházi kezelésétől jelentősen rosszabbodott volna, hanem arról, hogy a másodfokú társadalombiztosítási szerv tévesen értékelt a felperes egészségi állapotában a szervrendszerenkénti értékelés során a pszichés károsodását.” A ... igazságügyi orvosszakértő kiegészítő szakvéleményében kiemelte, hogy „az alperes által említett 2014. márciusában történt pszichiátriai osztályos kezelés nem azzal végződött, hogy a felperes meggyógyult vagy egyértelmű állapotjavulás következett volna be, a kórlefolyásból származó idézet szerint az alkalmazott terápia hatására emocionális labilitása mérséklődött, alvása javult, de magatartása mindvégig kissé visszahúzódó, zárkózott maradt. Szuicid gondolatai háttérbe szorultak. Ízületi fájdalmai változatlanul fennállnak. Feszültsége valamelyest enyhült. További pszichiátriai osztályos kezelése még indokolt lenne, de tekintettel, hogy 2014. március 27-én OOSZI vizsgálatra hivatalos, így a létszámból kivették, osztályon a kezelését készségesen folytatják.” A ... igazságügyi orvosszakértő álláspontja szerint a hivatkozott orvosi dokumentumot nem lehet akként értelmezni (ahogy az alperes tette), hogy feltehetően állapotjavulás következett be, ugyanis a kórházi felvétel célja ez volt. A pszichiátriai osztályon leírták, hogy elmélyült depressziós

állapot miatt került felvételre, a kezelés alapján súlyos depressziós epizódot véleményeztek a korábbi közepes depresszió helyett. A felperes esetében 2014. márciusától egyértelmű állapotrosszabbodás következett be, ezért a másodfokú NRSZH bizottság vizsgálatának idejére is 50%-os össz-szervezeti egészségkárosodás (50 %-os egészségi állapot) véleményezhető.... igazságügyi orvosszakértő ... igazságügyi orvosszakértővel egyezően véleményezte felperes egészségi állapotát, pszichés károsodását és az 50%-os mértékű egészségi állapot kezdő időpontját.

[18] Az alperes a Ket. 104. § (3) bekezdésére, 50 \$-ára, valamint a Pp. 221. § (1) bekezdésére való hivatkozása értelmezhetetlen.

[19] A Ket. 104. § (3) bekezdése és 50. §-a sérelmére a bírósági eljárásban a felperes nem hivatkozott, így ez a vizsgálódás tárgyát nem képezhette. A Ket. 50.§ rendelkezése a társadalombiztosítási szervek tényállás tisztázási kötelezettségét írják elő. A Ket. 104. § (3) bekezdése szerint a másodfokú közigazgatási szerv eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz. Arra tekintettel, hogy a másodfokon eljáró társadalombiztosítási szerv felperes komplex vizsgálatát elvégezte, ezzel tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett. Azt, hogy a másodfokú közigazgatási szerv az eljárása során nincs kötve a fellebbezésében foglaltakhoz, mint ahogy ezt a Kúria az Mfv.III.10.073/2016/4. számú határozatában kifejtette, nem jelenti azt, hogy a fellebbezésben foglaltakat ne bírálja el. Azonban a jelen perbeli esetben nem erről van szó, hiszen a felperes fellebbezésében az egészségi állapot mértékét vitatta, melyet a másodfokú eljárás során 2014. március 27. napján vizsgálta az illetéke s bizottság.

[20] A Pp. 221. § (1) bekezdése követelményének a jogerős ítélet megfelel, az alperes e körben előadott felülvizsgálati érvelése a Ket. 109. § (4) bekezdésében foglaltakat tartalmazza, amely a megismételt eljárásra a társadalombiztosítási szerv, jelen esetben a másodfokú hatóság számára tartalmaz előírást. A fentebb kifejtettek figyelembevételével a Pp. 221. § (1) bekezdése rendelkezéseit nem sérti.

[21] Mindebből következően az első fokon eljáró társadalombiztosítási szerv határozata nem volt jogszabálysértő, ezért a munkaügyi bíróság helyesen járt el, amikor csupán a másodfokú hatóság határozatát helyezte hatályon kívül és kötelezte a másodfokú szervet új eljárásra.

[22] A fentiekre figyelemmel a Kúria a Pp. 275. § (1) bekezdése rendelkezései alapján határozott.

Záró rész

[23] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért a Kúria e tárgyban a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte a határozathozatalt.

[24] A megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti perek tárgyi illeték- és költségmentesek, ezért a felülvizsgálati eljárás

illetékét az Mmtv. 14. § (2) bekezdése alapján a magyar állam viseli.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2016. június 8.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő